

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet, BU avd.
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

Postadresse:
Ulefossveien
3710 Skien

Sentralbord: 35 00 35 00
Direkte linje: 35 00 48 36
Telefaks: 35 00 36 12
E-post: gaug@sthf.no

Deres ref.:
Vår ref.:
Dato: 8. november 2010

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET
Arkivkode: 410.0
Dato: 10.11.10
Saknr: 201003502-17

Høringsvar - forslag til revidert forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barneverninstitusjon

Undertegnede viser til utsendt høring vedrørende forslag til revidert forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barnevernsinstitusjon, og avgir med dette våre kommentarer.

Generelt sett vil vi kommentere at det synes som uheldig å skille mellom det som kalles omsorgsplasserte og atferdsplasserte, dvs. at en i forslaget gjennomgående og eksplisitt mener at det **bare** er overfor atferdsplasserte en driver med **behandling** i tillegg til å gi omsorg (f. eks s. 18, nest siste avsnitt). Dette kan kanskje være en distinksjon i fht. plasseringsgrunnlaget (hvilke paragrafer), men er faglig sett en feil etter vårt syn. En driver med målrettede tiltak hele vegen overfor institusjonsplasserte barn/ungdom uansett plasseringsgrunnlag. Og det kalles behandling. Det blir derfor faglig feil å si at noen ungdom kun trenger omsorg. Barn/ungdom som plasseres på annet grunnlag enn de såkalte atferdsparagrafene, vil i mange tilfeller fremvise betydelige atferdsvansker som setter like store krav til behandlingsmetodikk som de atferdsplasserte.

Etter vårt syn bør en således ha like muligheter for inngripen og riktige behandlingstiltak for alle typer plasseringer, og ikke mindre adgang for de som er "omsorgsplassert". Utfordringen blir å tilpasse behandlingstiltakene etter individuelt behov, men lovverket bør på ingen måte sette spesielle begrensinger for enkelte grupper.

Det er riktig at det eksisterer en balansegang mellom nødvendige behandlingstiltak og hensyn til den enkeltes personlige integritet og rettssikkerhet slik det beskrives i forskriften. Det som imidlertid synes klart er at utviklingen viser en stadig økende grad av sammensatte vansker hos ungdom som trenger institusjonsplasseringer. Disse krever bl.a. at det må være adgang til å begrense ungdommenes rettigheter, både i fht. å beskytte dem selv og i behandlingssøyemed. I det foreliggende forslaget prøver man å gjøre det på enkelte områder, men man er for tilbakeholden og lite konkret på flere områder. Bl.a. vil vi peke på retten til å ha besøk. For det første skives det

at begrensningen bare kan være en "kort periode" og at dette "fortløpende må vurderes". Hva betyr det? Hver time, hver dag? Det burde være nok å peke på muligheter for stoffflanging ved besøk. Dette bør kunne helt begrenses dersom det er en "kjent" langer som skal på besøk. Det bør være helt unødvendig å måtte begrunne dette hver gang vedkommende kommer/skal komme.

Selv om departementet nå prøver å være mer tydelige, kan vi ikke se at det lykkes i spesiell grad.

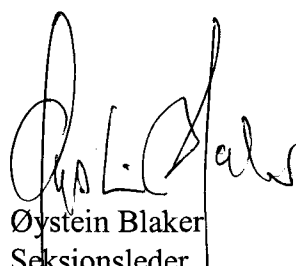
Tilsvarende argument kan gjøre for flere av de andre begrensningene som er omtalt (f. eks. mobiltelefon). Det er meget uhensiktsmessig at en ikke kan lage begrensningsregler som gjelder lengre enn en "kort periode" og at en kontinuerlig synes å måtte vurdere og skriftlig dokumentere dette.

I et vanlig hjem der barn/ungdom vokser opp eksisterer det regler og konsekvenser ved regelbrudd. Det er en akseptert del av oppdragelsen av barn. Hjemmene kan være mer eller mindre strenge, men ett fellestrekk er et minimum av regler og konsekvens. Det kan f. eks. dreie seg om leggetider, innetider, samvær med andre og andre husregler. Det er derfor et stort tankekors at ikke en institusjon gis anledning til å fastsette et visst minimum av tilsvarende regler. Dette for å slippe dokumentasjon av vedtak i hvert enkelt tilfelle. Bruk av mobiltelefon, innetid, leggetid, besøk på rommet er områder der det med fordel kunne være "husregler". Vi har sett eksempler i institusjoner der ungdom har blitt seksuelt overgrepet bak lukkede dører fordi en ikke kunne ha faste regler på slike "besøk". Klare husregler tilsvarende i de tusen hjem kan på ingen måte være å svekke menneskerettighetene. Reglene vil også bli vurdert av fylkesmannen som en sikkerhet.

Vi foreslår derfor at det tas inn en bestemmelse om muligheten for husregler/ordensregler for institusjoner. Regler som nærmere kan defineres (hvilke områder det kan lages regler på) og godkjenningen av slike regler.

Med hilsen

Gunnar Gausel
Klinikkseier
Barne- og ungdomsklinikken
Sykehuset Telemark HF

Øystein Blaker
Seksjonsleder
Barne- og ungdomspsyk. seksjon
Sykehuset Telemark HF